

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulaj-
 donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

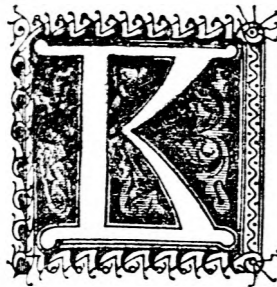
HIRDETÉSI DIJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyitlér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyomdá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Tőkepenzeseinknek.

orunk kétféle hatalmasságot ismer el: a szellemi és anyagi. A szellemi a tudásban, az anyagi a vagyonban nyilvánkozik és érvényesül.

Most csak az anyagról, még pedig az ingóságokba fektetett anyagi vagyonról lesz szó.

Birtokos közönségünk között nagy számmal vannak, akik fölöslegüket, tőkájukat, papirokba rakják, vagy a börzén kockáztatják.

Ami a börzét illeti, az, mint minden hazard játék, veszedelmes démonja minden embernek. Csakis a játékszeny, vagyis a könnyű meggazdagodás ösztöne, ajánlhatja azt. És mindig hamisan ajánlja. Mert a börzejósok — mint a jósok általában — megbízhatlanok. Különben is okos ember csak mosolyoghat azon, ha valaki egy nagy nyereséggel biztató titok tudását affektálja és azt néhány krajeár haszonért tovább közleni igérkezik, ahelyett, hogy titkával önmagát boldogítaná. Ezen jogos kétely mindenkit fölvilágosíthat a börzei augurok hitelessége iránt. Száz és ezer példával van igazolva, hogy aki gyorsan kíván meggazdagodni, az a saját alapvagyonát is elveszti. A meggazdagodást takarékos, rendszeres, szorgalom és okos vagyongazdálkodás biztosítja. És ha lassan vezet is a célhoz, de biztosan eléri azt, a becsületes szerzeménnyel való megelégedésben, mely nélkül a legvagyonosabb ember is szánalomra méltó a legszegényebbnél.

Sok igaz van abban a közmondásban, hogy: nehezebb a vagyon megtartani, mint megszerezni. Az a számtalan elősdi, aki a hírtelen meggazdagodásra áhítózó könnyen hívők balgaságából él, rendszeren roppant tandíjat söpör be. Éppen azért jól teszi minden tőkepenzes, ha alapelviül a kételyt vallja.

Megbízható szakférfiak szerint a bizalmatlanság a vagyon megtartásnak legbiztosabb keze. Aki a börzén játszik anélkül, hogy ahhoz értene és ott minden mozzanatnál beavatottan szemtanu lenne, az előbb-utóbb a szédelgőknek esik áldozatul. Mert ily játéknál csak a közvetítő nyerhet, aki a két versenyző fél között mindig biztosra megy és a províziót, ha a fél veszít, megbízójától; ha a fél nyer, a féltől zsebre vághatja.

Ami az értékpapirokat illeti, ezeknél a részvényesek viselik a vállalat rizikóját anélkül, hogy annak menetét pontosan ismernék. Mert a közgyűlési üzletlétudósítás rendszeren csak a fényoldalak mutatja és különben is oly bevégzett tényekkel számol be, amelyek már alig módosíthatók. Hogy a megszolgáltatlanul előlegezett bizalom hova vezet, azt a bécsi krach utáni évek, különösen az 1873—75. évi gründolások megmutatták.

Minden esetre legtöbbet érnek az elsőbbségi kötvények és záloglevelek. Ezek a mozgó tőke elhelyezésére legalkalmasabbak, ha a kisorsolások a tulajdonosok kellő figyelemmel kísérik. Ezen föltételt azért kell hangsúlyozni, mert ha az illető záloglevél vagy elsőbbségi kötvény száma kisorsolhatók, a kamatozás rögtön megszűnik és így a még hátralévő szelvények értéktelenné válnak, minthogy maga a tőke kifizetett. Innen van, hogy aki figyelemmel nem kíséri minden egyes huzást, az kiteszi magát annak a veszélynek, hogy mások javára kamattalanul heverteti a pénzt. Csaklódna tehát, akik azt hiszik, hogy a míg a kupont beváltják, addig nincsen hiba. Kétszeres ezen csalódás fájdalma azokra nézve, akik mások pénzét mint gyámok kezelik.

Tőkéknek sorsjegyekbe való fektetése csak kis összegig ajánlatos, mert nagyobb befektetéseknél igen érzékeny a kamatvesztés. Ellenben kis összegig érdemes és élvezetes is a kockázat, mert kaput nyitunk a szerencsének. Csak hogy aztán minden huzást figyelemmel kell kíséreni, mert különben könnyen megessik, hogy a nyertes sorsjegy amortizáció folytán elévül és a reá eső nyereséget valami gyorshamis vágja zsebbe.

Végül tőkéknek hazai járadékokba fektetését kell említeni, még pedig dícsérőleg és ajánlólag, mert semmi föltevés meg nem állhat, mely azoknak biztosságát és célszerűségét kockáztatottak mutathatná.

Alakítsunk községi dalárdákat!

Hogy mily jó hatással van az ének, a kedély és szív nemesítésére s annak a szép, jó s nemes iránt való fogékonnyá tételére, a szilaj erkölcsök nemesítésére, szelidítésére: senki kétségbe nem vonhatja; de azt sem vonhatja kétségbe senki se, hogy vannak községek, melyekben milderre még nagy szükség van.

Igen, vannak községek, hol az új csendjét az ifjuság ajkáról fakadó ocsmány, erkölestelen dal zavarja meg, a hol (az ifjuság,) a kukoricafosztási esteken a még ártatlan gyermeki szívbe is elhinti az oly könnyen megtermő s terjedő rossznak magvát.

Hogy ez ellen temünk kell valamit, mindenki be fogja látni. S erre a munkára a tanító a hivatott. Az ő kezeibe adta kiskoruit a nemzet, hogy azokat oktassa, hogy becsületes emberekké s a hazának hasznos polgárává nevelje. Az ének hathatós nevelő eszköz lévén, a tanító használja azt a gyermek egész tankötelezettsége alatt. Itt arra kell törekednie, hogy az iskolában megtanult dalok az életbe átszivárognak s a nép között elterjedjenek.

Mondhatjuk ugyan, hogy némi célt is értünk már e tekintetben; elértük már csekély mértékben azt, hogy mind munkában; a zeneileg képzettség vegye át a vezetést, s a többi támogassa őt ebben. A dalárdába felveendő örege, fiatalja, kivételével azoknak, kik zenei halással nem bírnak. A község értelmisége mindenütt pártolni fogja ez ügyet s anyagi segélyezésére is leend.

Hogy azonban ezen dalárda annak a célnak, mely eléje tűzetik, (t. i. szép s jó dalok terjesztése) megfelelően, nem szabad műténkeseket képezni akarnunk, hanem gyakoroltassunk be egyszerű, szöveg s dallamra szép világi s egyházi négyes karokat.

Ha a tanító már a népiskolában elegendő súlyt fektetett az énektanításra, úgy most nem kell igen nagy akadályokkal megküzdnie. Az éneklés, magától értetődik, kezdetben csupán hallás után történik, de párhuzamosan evvel az énekgyakorló óra egy részét a kóta után való éneklés tanítására fordítunk.

Ha az első évben — a mi nem is lehet teljes év, miután a község lakói tavasztól őszig mezei munkákkal vannak elfoglalva — tehát ha novemberből áprilisig az első évben nem is érünk el valami nagy célt, ez bennünket ne riasszon vissza, mert a kezdet nehézségeivel megküzdve, a második évben sokkal könnyebben haladhatunk s fáradozásunkat szép siker fogja koronázni.

Akkor már nyilvánosan is léphetünk fel. Ezáltal elérjük azt, hogy a szép, s jó dalok kifogják szorítani az izlésrontó s ocsmány énekeket. Az egyházi énekeknek a templomban való előadása által ki fogjuk irtani a sok községben divatozó, minden szepet s lélekemelőt nélkülöző együtt éneklést. Itt lévén a legalkalmasabb évszak az ily egyletek alakítására, s szemünk elé állítva az általuk elérendő fontos célt, hiszem, hogy minden, a nép erkölcsi jólétét szívében hordó tanító a községi dalárda létesítését el nem mulasztandja. még azon oknál fogva sem, mivel ez ő neki is legszebb, legkellemesebb s legnemesebb szórakozást fogja nyújtani.

Eibeck Gyula,
 tanító.

Városunk közegészségügye november hónap.

A lefolyt november hónap közegészségügyi állapota viszonyítva a múlt megfelelő és az ideje megelőző hónaphoz, kedvezőtlen volt mind a halálzási arány, mind pedig a szörványosan előfordult ragályos betegségek tekintetében. A múlt év november havában meghalt ugyanis 59, az előző október hónapban pedig 65, a múlt hónapban 84, tehát 25, illetve 19-cel több. A ragályos betegségek száma szintén nagyobb volt, 8 himlőseettel szemben 10 fordult elő és ezenkívül oly ragályos betegségek is fordultak elő, melyek az előző hónapban nem mutatkoztak, nevezetesen: hagymáz 2, torokgyík 2, hőkhurut 2.

A uralkodó kórmentő a légzőszervek heveny és idült bántalmaiban nyilvánult és ezen esetek emelték oly magasra a halálzási létszámot.

A gyermekek egészségi állapota elég kedvező volt, a mennyiben csak 102 megbetegedési eset fordult elő. Orvosrendőri szempontból a piacot és élelmickek csaknem naponként vizsgáltam, de romlott avagy az egészségre ártalmasat nem találtam és panasz sem érkezett be ez irányban. Megvizsgáltam továbbá mindhárom gyógyszerterületet és mindháromat teljesen szabályszerűen és olyképp találtam felszerelve, hogy azok a gyógyászat követelményeit minden tekintetben kielégíteni képesek. Megvizsgáltam ezenkívül még az iskolákat a trachoma terjedésének megállítására és gyógykezelésére szempontjából, az eredmény a múlt évnek 50%-át tünteti elő és ezek is nagyrésze már gyógyulófélben van, a gyógyítás nagyrészt a kórházban eszközöltetik az ambulancia alkalmával, hol is ez ideig 7000 esetben eszközöltetett orvosi eljárás.

Az állatok egészségi viszonya az előző havinál kedvezőbb volt, a mennyiben a szörványosan fellépő himlő alább hagyott.

Orvostörténelmi boncolat 2 esetben eszközöltetett, egy 18 éves gyilkossági szándékból feje lőt fiatal ember hulláján és egy méhbeni 8 hónapos, gyanus körülmenyek között szült magzatot.

A fenálló 6 kéjtelep szabályrendeletileg hetenkint kétszer lett megvizsgálva és 15 átlagos számu kéjnből 2 lett nemi megbetegedés miatt a kórházba elhelyezve. Meghalt összesen 84, finemű 48, nőnemű 36.

Korra nézve: 0—1 évig 18, 1—5: 14, 5—20: 10, 20—30: 5, 30—40: 8, 48—60: 10, 60—80: 16, 80-on túl 3. Nem gyógykezelettet 7 éven alul 18, 7-en túl 14.

Korra nézve: veleszületett gyengeség: 11, göröcsök: 4, gyermekaszály: 2, tüdőlob: 6, tüdőgümőkór: 15, bélhurut: 1, hagymáz: 2, himlő: 10, torokgyík: 2, hőkhurut: 2, gutatítés: 3, aggkór: 20, vízkór: 1, egyéb halálokok: 4, erőszakos halál: 1.

Született összesen 78 — tehát 6-tal kevesebb, mint a mennyi meghalt — és pedig finemű: 41, nőnemű: 37, törvénytelen 3 finemű, 1 nőnemű. Halva született 2 finemű, 1 nőnemű.

Házasságra kelt párok száma: 53.

Kelt Zomborban, 1887. évi december hó 3-án.

Dr. Vadas Kálmán,
 főorvos.

Hírek.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter előterjesztésére a király Dömötör Pál, zombori kir. törvényszéki bíró, hazánk jeles költőjét, lapunk kiváló munkatársát, a zombori kir. járásbíróhoz járásbíróvá nevezte ki.

Kinevezés. A király ifj. Makk József újvidéki kir. törvényszéki jegyzőt a nagy-beeskereki kir. ügyészséghez alligésszé nevezte ki.

Felkérletnek a tisztelt koresolya-egyleti tagok, — kik az 1888. évi január hó 7-én megtartandó zártkörű tánevigalomra tevédsébből jegyet nem kaptak, hogy sziveskedjenek e tekintetben, Csicsáky Mihály, Szemző Károly vagy dr. Pilaszanovits Mátyás rendező urakhoz fordulni.

Pályázatok. A szabadkai technikus ösztöndíjra s a bezdáni postamasteri állomásra pályázat van hirdetve.

Zombor szab. kir. város legtöbb adófizető bizottsági tagjainak 1888-ik évi névjegyzéke. Szauerborn Károly gyógyszerész fizet 1753 frt 06 krt. Széchényi József kir. trvszéki elnök 1527 frt 42 krt. Konyovits Jusztin mérnök 1453 frt 72 krt. Mihajlovits Miklós ny. kir. táblai elnök 1425 frt 88 krt. Szemző János földbirtokos 1358 frt 86 krt. Lalloszevits Jakab földbirtokos 1259 frt 07 krt. Falcione Lőrinc föld- s háztulajdonos 1239 frt 66 krt. Buni Károly iparos 1148 frt. Nikolits Uzlászó min. oszt. tanácsos Bécs 1146 frt 06 krt. Falcione Gusztáv kereskedő 1140 frt 31 krt. Sztrilich Gyula földbirtokos 1086 frt 42 krt. Hameder Károly földbirtokos 1068 frt 82 krt. Dr. Sztokovits Péter orvos 1045 frt 46 krt. Dr. Krónits István ügyvéd 994 frt 32 krt. Lippert Ferenc ügyvéd 930 frt 88 krt. Dr. Spitzer Mór orvos 919 frt 78 krt. Bruck Adolf földbirtokos 855 frt 39 krt. Bikár Péter földbirtokos 774 frt 58 krt. Gallé Emil gyógyszerész 767 frt 94 krt. Dr. Ambrozovits Károly ügyvéd 758 frt 84 krt. Bikár Pál földbirtokos 730 frt 08 krt. Dr. Maximovits Miklós földbirtokos Szabadka 719 frt. Ifj. Dsinits Antal földművelő 710 frt 34 krt. Wuits A. M. földbirtokos 706 frt 60 krt. Rausch Antal földbirtokos Hódcsagh 700 frt 67 krt. Koczkar Zsigmond országg. képviselő 696 frt 43 krt. Dsinits Péter földművelő 668 frt 80 krt. Blumenthal Lajos földbirtokos 648 frt 19 krt.

Dalmay József ny. pénzügyi titkár 640 frt 50 krt. Id. Husveth István földbirtokos és festő 639 frt 68 krt. Fejér Gyula apát-plébános 636 frt 66 krt. Blumenthal János telegkönyvvezető 625 frt 24 krt. Gottlieb Márton földbirtokos 615 frt 19 krt. Molnár István nyug. trvszéki bíró 606 frt 84 krt. Konyovits István földbirtokos 589 frt 41 krt. Bikár Simon bank-igazgató 571 frt 80 krt. Millassevits János földbirtokos 540 frt 48 krt. Veszelovszky Péter földbirtokos 527 frt 03 krt. Jankovits Antal földbirtokos 519 frt 55 krt. Aszt Nándor nyug. kuriai bíró 495 frt 40 krt. Dr. Vuits János ügyvéd 495 frt 14 krt. Tarczai Mór földbirtokos 483 frt 66 krt. Zsi-vánovits Samu földbirtokos 438 frt 77 krt. Mihelits Márton vendéglős 390 frt 70 krt. Fratrievits Béla földbirtokos 380 frt 62 krt. Hadzsits Demeter földbirtokos 370 frt 59 krt. Sztokovits Zach. G. kereskedő 365 frt 35 krt. Kossantis C. A. kereskedő 352 frt 44 krt. Goldfahn Sándor ifj. kereskedő 351 frt 80 krt. — Kelt Zomborban, 1887. évi november hó 16-án tartott törvényhatósági bizottsági ülésből. Dr. Csihás Benő, polgármester.

Óváció. A polgyai íz. hitközség f. hó 10-én este 7 órakor érdeműs elnökének Buchwald Simon ügyvéd urnak fiákyás menetet zene kíséretében rendezett, a melyt városunkban általános méltánnyal fogadtak. A meglepett kintintetthez dr. Mannheim Armin helybeli ügyvéd ur lelkes szavakat intézett, megköszönvén odaadott és fáradságteljes működését úgy a közügyek mint a hitközség körül, a mire az, eme nem várt kitüntetés szerényen, de hatóság szavakban megköszönte. A lelkesedés a helyb. izraeliták közt abból is kitünik, hogy az ünnepeit férfiat a következő napon megejtett választás alkalmával egyhangulag ismét elnöknek megválasztották.

Monostorszeghen f. évi november 26-án Kovács Marin Tomasev Marin, 26 éves családos napszámot az után orozva megátadta, s annak hátán mintegy 12 súlyos készpénzt ejtett. A szerencsétlen 10 napi kínos szenvedés után sérülései folytán meghalt.

A helybeli vasuti állomásnál alkalmazott Vanicsk nevezetű 67 éves éjjeli őrt, f. hó 14-én viradatkor a raktárnál rendetlenül felhalmozott és éjjel lezuhant lisztes zsákok által agyon nyomva találták. A katasztrófa a szerencsétlen valószínűleg szunnyadozó állapotban érte utól, segélykiáltásait senki sem hallván, tehetetlenül kintlódott.

A budapesti állami közép-iptanoda igazgató-ságától. A lokomobil- és eszlopépkészítő tanfolyama a budapesti állami közép-iptanodánál (VIII. kerület, Sándor tér 4. szám.) 1888. évi január 2-dikán nyílik meg s március hó végéig tart. A tanfolyamra felvételnek önálló lakatosok, kovácsok, azok segédei, gépgyári munkások, okleveles gazdák, valamint oly gazdák is, kik 18-dik életévüket betöltötték. A tandíj 5 forint. A beiratások december hó 20-dik napjától január hó 2-dik napjáig tartanak; vidékiek levélben is jelentkezhetnek, személyesen csak január 2-dikán, a tanfolyam megnyitására kell jelentkezniök.

Himen. Weil Márk, helybeli szállító kedves leányát, Berta Kisasszonyt folyó hó 20-án vezeti oltárhoz a helybeli íz. templomban Obersohn Bernát Vukovarról.

Rabszökevény elfogatása O-Sztapáron. Kovácsévits Mladen szándékos emberölés miatt 5 évi fegyházra ítélt fegyenc, ki a napokban megszökött, O-Sztapáron lakó rokonához jött, kinek menedékhelyet is talált. A helyben állomásozó esendőrség valamiképp neszét vette itt létezés s e hó 11-én delután 5 órakor az őrsvezető 4 esendőrral, egy esküdt és egy községi szolgálval meglepte Nagulov Péter házat, kinek felesége künn állott az utcaajtóban, midőn azonban a esendőroket közeledni látta, rögtön befutott. Erre a esendőrség is futó lépésben nyomult be a házba, ott egy pintes üveg felig töltve állott az asztalon, az asztal mellett ültek Nagulov Péter és mostoha fia, Morokvasits Sándor, rögtön kérdezték tőlük hol van Kovácsévits Mladen rabszökevény? erre a házban levők azt felelték, hogy náluk nincs és nem is volt, ők nem tudnak róla semmit, a esendőrség ezután a ház felkutatását kezdte meg, nem találtak sehol semmit, legutóljára a kemencek belsejét kezdték vizsgálni, egy esendőrt gyertyát tartva kezében a konyha közepén állott, véletlenül feltekint a keménybe s legnagyobb meglepetésére ott látja állni Kovácsévits Mladent egy kereszttrudon, szépen neki lapulva a kemény oldalának, többszöri felszólítására a esendőrségnek, csak akkor ugrott le a keményből, mikor agyonlövessel fenyegette, ekkor megvasalták s Nagulov Péterrel együtt bevitték őket a község házához, honnan még azon este be szállították a kir. ügyészséghez. Kovácsévits Mladen fegyene 4 év előtt 5-6 hónapon át O-Sztapáron is lakott mint kovácsmester, leginkább azáltal vonta magára a közfigyelmet, hogy többféle hüvészetekkel foglalkozott, halottaknak látszó egyéneket varázsolt elő, tüzet eregetett szájából, töltött pisztollyal mgára lövetett s a golyókat felgotta, 100-150 róf papír pántlikákat húzott elő szájából stb. Kivalóan szép peje van, német nő s mint hírlík, ennek hütlensége folytán jutott ennyire; megszökevése után oda nyilatkozott, hogy feleségét bárhol van, felkutatja s megfosztja életétől, azután vissza fog térni börtönébe.

Kovácsévits Mladen, 26 éves kovács, ki emberölés s lopás büntette miatt a helybeli kir. ügyészségnél fogva volt s a napokban megszökött, de O-Sztapáron elfogatott, szerdán a kir. tábla fölmentő ítélete folytán, szabadlábra helyeztetett.

Sztanisicsról írnak: Szerdán délben községünkben a zsandárok kitünő fogást csináltak, elcsípték Szeucsujsky Glisa, zombori szállási illetőségű betyárt, akit a zombori törvényszék többrendbeli büntetéseiről régen köröztet. Ugyanis a gonosztevő valamelyik „felelős or“ padlásán mámorát heverte ki s a esendőroket itt a negligésben meglepték s elfogták. Eddig minden szépen és helyesen volna, hanem azt már elhibították, hogy nem a saját őrnyai zárkájukba, hanem a községi áristomba belebuzdították a jó madarat, akit aztán reggelre társai — mint már annyiszor — kiszabadították, feltörvén a kaloda lakatját. Így Szeucsujsky földink újból szabad, újból szökevény s újból fokozta bünlajstromát azzal, hogy a kezére verett zsandárláncot is ellopta.

Záróra. A rendőrkapitányság, mint elsőfoku iparhatóság, értesítette az összes keresmatulajdonosokat, hogy jövő évi január 1-től kezdve a záróra éjfélig terjed.

A mulatás vége. Maros Antal, 18 éves nős szolga, hétfőn este mulatni járt jó barátjával, Gazony helybeli m. kir. esendőrral. A bortól széles jó kedvük támadt

s különösen Maros nem tudta eléggé dícsérni, hogy neki otthon milyen jó bora van s milyen jól esnek ha vaesoráthatnának. Gazonyt sem kellett sokáig kapacitálni, a jó bor és a vaesora enlegetése megette hatását. Orthon Maros szívesen látta vendégét, feleségével még kolbászt is süttetett s a bort sem sajnálta. Egy ízben, midőn Maros borért járt, a esendőrt szerelmi ajánlatokkal kezdte ostromolni a szép asszonyt. Azonban a férj ügy látszik sokkal hamarabb toppant be a szobába, mint sem a szerelmes esendőrt óhajította volna; mert a férj észrevette, hogy vendége a feleségére sandít. S ez elég volt hogy a féltékeny férjhez a bosszú gondolata megérlelődjék. Vaesora után elvezette vendégét a közellevő Bodonyi-féle koresmába s ott az ittas semmi rosszat sem sejtő esendőrt fejére egy buszággal akkorát vágott, hogy a esendőrt eszméletlenül összerogyott. Maros aztán nyugodtan távozott a koresmából s egyik szomszédjához, ahová az este hivatalos volt díszőrtorra, betért. Itt is fogták el a esendőroket. A esendőrt most a kórházban fekszik élet-halál között.

Nyilvános köszönetet mond a felsővárosi óvó választmánya Molnár Gyuláné urnónek, aki pártoló tagul belépett az egyletbe, egyúttal 3 frtot ajándékozott az óvó alapjára.

Karácsonyfa. Kegyes adományok a zombori jótékony magyar nőegylet által az iskolás szegény gyermekek felruházására rendező karácsonyfa-ünnepélyhez. (Folytatás.) Barthol Stefánia 10 frt. Szilágyi Morné 5 frt. Kósa János 5 frt. Jung Magdolna 2 frt. Sztrilich Mihályné 2 frt. Kőrös Eszter 2 frt. Bittermann Nándorné 2 frt. Belt Katalin 1 frt. Halm Ervinné 1 frt. Városy Paulina 1 frt. Vadas Kálmáné 1 db arany. Molnár-Trischler Anna 1 frt. Volf Teréz 1 frt. Remlinger Mária 1 frt. Havel Aranka 50 kr. Joksmann Aladár 30 kr. Grosser Lajosné 20 kr. Havel Aranka 20 kr. Pollák Samu 30 kr. Dáné Mari 10 kr. Orstein Anna 10 kr. Beke Miklós 15 kr. Beke Zoltán 15 kr. N. N. 10 kr. N. N. 10 kr. N. N. 10 kr. N. N. 10 kr. N. N. 10 kr. Poeskay Ilona 40 kr. Rothmayer Stefánia 20 kr. Enyedi Eugénia 50 kr. Beke Jolán 50 kr. Kirehmer Jenő 10 kr. Kirehmer Madeline 10 kr. Zsambokréthy Aladár 10 kr. Zsambokréthy Jolán 10 kr. Matyasovszky Lajza 20 kr. N. N. 30 kr. Kozma Ilonka 20 kr. Kozma Irén 20 kr. Auer Ferencné 40 kr. Müller Eleonóra 60 kr. Raab Margitka 50 kr. Mihályi Bella 30 kr. Mihályi Irma 30 kr. Dobák Bertha 50 kr. Dobák Fatime 50 kr. Roediger Kálmán 20 kr. Roediger Ernő 20 kr. Hrabovszky Aranka 30 kr. Utomik 5 kr. Jakobsits János 20 kr. Dragies 10 kr. Raab 20 kr. Cseryas 30 kr. Putnik Rezső 20 kr. Késmárky Béla 30 kr. Kleiner Fábán 20 kr. Kósa Mariska 50 kr. Ezen összegből 18 frt 15 kr Beke Zoltán és Miklós iskolás gyermekek gyűjtése utján folyt be. A mai közlemény összege: 45 frt 15 kr és 1 db arany. (Folytatás következik.) A kegyes adakozók kéretnek ezen nemes és emberbaráti célra szánt szíves adományait annál is inkább mielőbb Esztergamy Borbála nőegyleti elnök ö nagyságához beküldeni, mert a karácsonyfa-ünnepély 23-án lesz. Dr. Margalits Ede, nőegyleti titkár.

Az artézi kut furását szerdán újra megkezdték. **Honvédszökevény.** Felkértemek a t. hatóságok, hogy Stojanov Dávid ó-szivaci illetőségű, gör. kel. vallású, 27 éves, pótlon, honvédszökevényt hatóságunk területén nyomoztatni s a legközelebbi honvédpárancsnoksághoz kísértetni sziveskedjenek. Személyleírása: termete nagy, haja fekete, szeme barna, szemöldöke fekete, orra hegyes, szája rendes, álla és arca hosszúak, beszél szerbül, magassága 1750. Zombori szíró.

Himen. Sztanisicson Páv Adolf jegyben jár Tuschter Etelka tanítósné kisasszonnyal.

Táncvigalom. Vaskuton az ottani ifjuság, f. évi december hó 27-én táncfőzékert rendez. A tiszta jóvedelem a helybeli szegény sorsu iskolás gyermekek felruházására fog fordíttatni. Személyjegy 80 kr. — Kezdeté este 8 órakor. Jegyek előre is válthatók Forkly Béla ur gyógyszerárban, és este a pénztárnál. Felülíztetések köszönettel fogadtatnak.

Karácsoni örömmünap a Miasszonyunkról nevezett iskolánéknak intézetében Zomborban, 1887. december 22-én. „Les Erennes.“ Personages: Gabrielle — Isidore Karácson. Henriette — Marie Paul. Claire — Laure Bayer. Marie — Marie Veszelovszky. Faustine, bonne — Eleonore Kämmerer. Jeanette, petite mendiante — Eugénie Schmidt. Mne de Villers, maman des quatre filles — Elise Schneiderbauer. — „Das Glöcklein v. Innistár, oder: Ein Weihnachtsabend in Schottland.“ Gedicht von Franz Halm, melodramatisch zur Declamation mit Gesang und Harmonium-Begleitung, vorgelesen von Adel Raichl u. Antonie Thim. — „Az Eg oltára.“ (Ara Coeli.) Karácsoni gyermekjáték énekekkel, egy felvonásban. Személyek: Lívia Drusilla, Augustus császár neje — Dobák Berta. Albunea, a tiburii jósnő — Jerkovits Zsófia. Sabina, Aurelia, Candida, Domitilla, Lidia, udvari hölgyek — Thim Antonia, Gaál Margit, Franzl Etel, Molnár Ilona, Walter Aranka. Egy leány — Dalmay Janka. A díszmenetben: Bielocky Margit, Husveth Gizella, Falcione Jolán, Fehér Piros, Kramberger Margit, Paul Izidora, Vései Elza. Karácsoni jelenet: Mária — Falcione Mária. Angyalok: Fernbach Zsuzsi, Gallé Irén, Gyogyovanszky Gizella, Henneberg Margit, Körmeny Ilona, Margalits Izabella, Pachér Mária, Kovács Ilona. Kezdeté 5 órakor. NB. December 21-én délelőtt 10 órakor előadják az óvodások a „Szegény gyermek“ című gyermekjátékot.

A trágyafősz. (Gypsz) használata a bácskai talajra nézve — tapasztalatom szerint — üdvösnek bizonyult be. Én úgy tettem a próbát, hogy körülbelül 6 hold földet vetettem ősi buzával s annak a felet, tehát 3 holdat hintettem be trágyafőszel. A behintett vetés sokkal jobb volt mint a be nem hintett, s majdnem egy nívón állt a jól trágyázott föld buzájával. — Egy méter-mázsza 80 kr. A trágyafősz (gypsz) terjedelmesebb módjairól maga a főszgyár ad fölvilágosítást, im címe ez: „Az iglói főszgyárnak“ Szepes-Iglón. (Szepes megye.) Gotthárd Samuel, bulkeszi lakos.

A telegkönyvi rendelkezések ideiglenes módosítása és pótlása fölött tanácskozó értekezlet ez évi dec. 3-án Teleszky István államtitkár elnöke alatt tartott ülésen, melyben a pénzügyminiszterium is képviselve volt, az 1886. XXIX. t. c. 76. §-ának 1. és 4. pontjai alapján kibocsátandó rendelet tervezetét tárgyalta, mely szerint (1. pont) a telegkönyvi beírték szerkesztése után a lejegyzési kérvényekhez a kataszteri térkép léptékének alkalmazásával készített vázrajzok melléklendők, és a

mely szerint (4. pont) a betétek szerkesztése után elrendelt tulajdonjogi bekebelezés esetében a jogerőre emelkedett végzés az adóköteles személyben bekövetkezett változás bejegyzése céljából és pedig le s hozzájegyzés esetében a vázrajzzal együtt az adókataszteri nyilvántartására hivatott hatóságunk megküldendő; e hatóság utóbbi eseteiben a vázrajzzal vett használat után visszaküldeni és a betétek A. lapja 5. rovatának kitöltése, illetőleg kiigazítása végett azt is közölni köteles, hogy az eldarabolt birtoktest jövedelme az új részletek közt miképp osztatott fel. — Az a kérdés, vajjon a lejegyzési kérvény azért, mert a becsatolt vázrajz a kataszteri térkép léptékének meg nem felel, a rangsorozat feljegyzésével vagy a nélkül utasítások-e vissza: függőben maradt. Ellenben megállapodás jött létre a tekintetben, hogy a vázrajznak telegkönyvszerű kellékei a rendelkezés meghatározásának, továbbá, hogy a kataszteri hatóság a vázrajzot, mely hozzá az idézett 4. pont értelmében átküldetik, úgy topographiai szempontból, mint az eldarabolt részekre eső térfogat tekintetében helyesbíteni, a telegkönyvi hatóság pedig ez alapon a térfogat helyesbítést az A. lapon kitüntetni és a B. lapon bejegyezni tartozik.

Megjelent a Bács-Bodrogh vármegyei gazdasági egyesület havi közlönye a Gazdasági Értesítő november havi 11. száma a következő tartalommal: Elmélkedés a mezőgazdasági válságról (2-ik közlemény). — Az élő sövények ültetése és kezeléséről. — Miképen kezeltessek az iskolakert, hogy céljainak megfeleljen? — Vegyes: Hogyan fizessünk adót? Ló- és szarvasmarha állások készítése istállóban. A hamu használatosságáról. A mezőgazdasági rendtartás. Terve vett kormányintézkedések. Általános kiállítás Pécsért. A hadsergő élelméze és a gazdaközönség. Földmívelésügyünk jövő évi budgetje. Szikalla fillokszerairtő szere. — Különléte.

Színház.

A Cigány, énekes népszínmű. (Hétfő, dec. 12.) Andrassy Mihály jeles színészünk jutalomjátéka volt, hanem bizony — leszámítva az ugynevezett erkölcsi sikert — vékonyan ütött be, a közönség igen kis számban volt jelen, pedig nem tekintve a jutalmazott érdemeit, maga az előadás is méltó lett volna a közönség nagyobb részvételére. A jutalmazott, Zsiga cigány szerepében és Dombayné (Rózi) játékát, akik nem látták sokat vesztettek. Sokan elítélik Rakodezay ma esti játékát, aki Kurta szerepében állítólag sokat ugrált. A mi nézetünk szerint az ideges agglégény illetén alakítása nem volt életvezte, mert ugyan e népszínmű nem bohózat, de ha Shakespeare tragédiában van buffo alak egy népszínműben is lehet s tényleg a legtöbb van is. Kurta alakja valóban nem más, mint az agglégényeknek szokott felszökevényeivel való személyesítője. A darab írója, Szilgelyi egészen oly neveltséges színben akarta az agglégényt szerepeltetni, ahogy Rakodezay magyarázta.

A Fourshambault család. (december 13.) Augier Emil hatóságos színműve, ha Zomborban adatik vala először, aligha lett volna világhírű. Nem mondok többet csak annyit, hogy még Dombayné sem tudta magát szerepbe beletalálni, sőt talán nem is tudta szerepét.

A kornevillei harangok. (december 14.) Ma este közönségünk a legbiztosabb jelét adta annak, hogy már kimerült kasszája. Planquette kedvelt operettjét alig nézte más a bérlokon kívül. Az előadás egyike volt a jobbaknak. A kar kezdi megmutatni, hogy ha akar, tud is valamit, az egész előadáson meglehetősen viselte magát. Kitünő volt Csige (Henri), különösen „Bejártam kétszer a világot“ kezdetű dalát oly gyönyörűen énekelte, hogy a kis közönséget lelkes tapsra ragadta. Méltó párja volt Andrassy (Gáspár apó), akinek örülési jelenete teljesen sikerült. Mátray Margit, Némety Gizella és Kövi szépen énekeltek.

Szombaton, december 17-én a világirodalom egyik reneke, Goethe Faust-ja kerül színpadra, mely újabb a budapesti nemzeti színházban és a bécsi udvari színházban folyton másoron van. A darabot Rakodezay scenirozta ősmert szakavatott modorában, mely teljesen megfelel a mű szellemének. A zenereszek Boito és Gounod híres operáiból szövezték a drámába. A cinszerepet Dombay, Margitot Angyal Ilus, Mephistophelest Rakodezay adják. Az énekkarokban a társulat elsőrendű tagjai is részt vesznek.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Zombor, 1887. évi december hó 17-én szombaton

FAUST.

Goethe világhírű tragédiája egy előjattal és 5 felvonásban operai karalakkal. Fordította: Dégy Lajos. Az összes zenereszek Gounod „Faust“ és Boito „Mephistopheles“ című operáiból vannak összeállítva — tényes kiállítással — látványokkal. Az új díszleteket festette: Lehmann Mór budapesti és Steiner Lajos helybeli festő. Az új jelmezeket budapesti operabázi minták szerint készítette: Bakay főruhátáros. A különböző színű görögütökök Rozsnyai Mátyás aradi gyogy-szerész és pyrotechnikus készítményei. — A darabot scenirozta és rendezte: Rakodezay.

Előjáték: „Az ördög fogadása.“
SZEMÉLYZET:

Az Ur szava Mephistopheles. Rakodezay.
Történik: A menyországban.

Első felvonás: „Az ördög idézése.“
Második felvonás: „Faust megifjodása.“
Harmadik felvonás: „Az erény kísértése.“
Negyedik felvonás: „A sátán párbaaja.“
Ötödik felvonás: „Az ég bocsánata.“
SZEMÉLYZET:

Faust	Dombay.
Mephistopheles	Rakodezay.
A föld szelleme	Csige.
Margit	Angyal Ilus.
Bálint, bátyja, katona	Kövi.
Wagner, Faust famulusa	Fehervary.
Tanítvány	Mihálka.
Schwertlein Mártha asszony	Szöllösy Hermin.
1. mesterlegény	Falvi.
2. mesterlegény	Bátori.
Diák	Keeskeméti.
1. polgárleány	Palotay.
2. polgárleány	Láng Ilonka.
1. polgár	Mátray Margit.
2. polgár	Andrassy.
	Szó.

Koldus	Mezői
Venasszony	Szentessy Ilona.
1. leány	Bóressy Mari.
2. leány	Benkő Ida.
3. leány	Gálfi Gizella.
1. katoná	Hadzsai.
2. katoná	Szombati.
Szenta koldus	Bakosi.

Szellemeik, nép, katonák.
Színhely: Nürnberg városa.
Kezdeté 7, vége 10 órakor.

Színház és morál.

Többben és többfelől proklamálták már városunkban, hogy a színháznak nem hazafiaskodás, nem is moralizálás, hanem szórakoztatás a célja. Ezt nagyjában elfogadva is meg kell jegyezni, hogyha nem is a moralizálás a cél, de annak ellenkezője sem szabad, hogy cél, vagy csak szórakoztató eszköz is legyen, t. i. a demoralizáció.

Már pedig december hó 11-én a Zombor városi színházban adatott II. Rákóczy Ferenc fogsága, mit éppen tartalma miatt nem kellett volna adni, mert ezen darab célja pellengére állítani a jezsuita szerzetesrendet; a néző közönségben ellenszenvet kelteni az iránt, ami szent és komoly. Célja a szerzetesrendet és a katolikus nevelést pellengére állítani; célja egyesek hibája miatt az egész rendet kétszínűnek felmutatni. Ezen darab nem bír történeti hitelességgel, de bír mélytényező erővel. Megmélteljezi az ifjúságot és az ifjúságban a kételkedés és gyanakodás szellemét felébreszti, mert senmi sem alkalmas olyannyira a kételkedésre, mint éppen az ifjú szív. Az ifjú megjelenik a színházban és mit lát, látja azt, hogy az ő erkölcsének őrei gúny tárgyává tételnek, látja azok fogvatkozásainak család módon nagytársát; s mindazon üdvös intelmek, melyeket tudós tanáraitól nyer, egy este által romba döntetik, mert verba volant, exempla trahunt. Pedig a színháznak nem ez a célja, nem kellene a színházat arra használni, hogy a nemesebb érzelmeik eltompíttassanak, hanem arra, hogy a néző közönséget szemléltetve oktassa, a hibát korbácsolja, az erényt jutalmazza; a színházgató ur ezen darab által eltért ama nemes céltól. Nem kellett volna ezen darabot színpadra hozni már azért sem, mivel a színházi látogató közönség nagyjából katolikus, háttha most ezen tisztelt közönség megsértve éreznék magát és a színházról elmaradna? Nem kell a zárdákat, a szerzetesrendeket, a papságot nevetéssé tenni, mert az forradalmi szellemet mutat. A szerzetesrendek lenyeges elemei a vallásos nevelésnek; hiszen kezdetben csak a szerzetesek kezére volt bízva a vallás és az ártatlan gyermek nevelése, hiszen már Thabáida sivatagán voltak már szerzetesek. A hol csak hirdették a kereszténység, ott zárdák is emelkednek. A forradalmi szellem azonban, mely mint Milton sántája, mindig a sütétséggel nyargal, mihelyt viharrá növekedett, ezer és ezer kolostort söpört el, ártván ezáltal nemesek a vallásnak, az ember szellemi részének, hanem anyagilag is, mert a bevett pénz, míg a kincstárba került, esekélyessé orlódt és a szegénység, a szellemi és anyagi, éhen veszni kényszerült. A farkas a bárányt tüzi ki martaléknál, mintha ez volna az igazságunk és jognak gátja. A szerzetes rendek philantropikus szempontból is igazolják.

A jobb szerzetesek a szerencsétlenekért áldozták föl magukat, hogy fájdalmakban enyhét nyújtsanak. A szerzetesek megvigasztalják a nyomorral küzdőt, sarutlan járnak, hogy lássa a szegény, hogy ha meztelb jár, meg nem vesztí el méltóságát és elégedettségét, hogy a koldus homlokán is felragyog az Isten békéjének szende esillaga. Vastag szőrövel derekán jár, „mint a szegénység imperatora” hogy annál határozottabban hirdesse, miszerint egy atyának vagyunk gyermekei, hogy ez élet után boldogság vár arra, ki nyugodt és türelmes vala a földön. Azért méltán mondhatta Montalenbert 1844. május 8. beszédében, hogy a pauperizmus csak a szerzetes rendek romlása után köszöntött be.

A statisztika állítja, hogy a nagy városok egy huzada körödéiben hal meg. Tehát hány-szor kénytelenek életük irtoztatón fenséges pillanatában, családijoktól távol lenni, idegen falak között, melyekről a szív nyomor és kétségbeesést olvas ki; vajjon kipótolhatná a szeretet, kezeket más, mint a szeretet testvérei? Fízett szolgák? Beesülöm őket, nincs kifogásom ellenök, de kérdem, elegendő-e ök a halál szentelt pillanatában szolgálói?

Kik kezelhetik a beteget jobban mind testileg, mind lelkileg, mint a szeretet testvérei? a szerzetesek. Ezért őket kíményöljük?

A szerzetes rendek nagy befolyással voltak és lesznek mindig a társadalomra, mindig üdvös hatást gyakorolnak és éppen azért nem méltó eszelekedet egyesek hibáit az egész intézményt kárhoztatni. A mit a szerzetes rendek a tudomány, művészet és külműszioik terén tettek és tesznek, sokkal ismeretesebb, de sokkal terjedelmesebb tárgy, hogy sem itt gyenge tollammal vizsgálhatnám.

Nem helyes eszelekedet éppen kath. városban az unalkodó vallást, annak intézményeit a gúny tárgyává tenni, mert az ily eszelekedet olyan, mint a lassan ölé merreg, mely lassan ugyan, de annál biztosabban kioltja a vallásos érzületet, ami korunkban amugy is igen gyenge lábón áll.

Bács-Bodrogh vármegye

Legtöbb adót fizető bizottsági tagjainak névjegyzéke az 1888-ik évről.

Chottek Ottó gróf nagybirtokos Ó-Futtak 42702 frt, Fernbach Bálint nb. Zombor 21946 frt 68 kr, Fernbach Antal id. nb. Temerin 17213 frt 43 kr, Lebach Adam id. nb. Cservenka 14355 frt 61 kr, Dungserszki Lázár nb. Szenttamás 11950 frt 93 kr, Latinovits János id. nb. Baja 11178 frt 61 kr, Rédl Béla báró nb. Kelebia 10230 frt 14 kr, Rédl Lajos báró nb. Rasztina 8285 frt 37 kr, Szemő Mátyás nb. Kulpin 5978 frt, Freund Ferenc nb. Budapest 5121 frt 47 kr, Wejndl Mór nb. Apatin 4863 frt 43 kr, Vojnits József nb. Ó-Morovica 4168 frt 69 kr, Vojnits Lukács nb. Szabadka 4017 frt 17 kr, Lebach Adam ifj. nagykereskedő Cservenka 3789 frt 40 kr, Pilszanovits József nb. Budapest 3474 frt 10 kr, Szemő István nb. Zombor 3452 frt 54 kr, Latinovits Ernő orszgy. képviselő Budapest 3432 frt 40 kr, Wamoscher Nándor nb. Monostorszegh 3391 frt 62 kr, Kohn Lipót nb. Mélykút 3170 frt 20 kr, Löbl József nb. Cservenka 2984 frt

80 kr, Latinovits Géza nb. Borsód 2731 frt 32 1/2 kr, Vuits Szabasz nb. Zenta 2566 frt 19 kr, Krahl Adolf nb. Ó-Kanizsa 2489 frt 48 kr, Szemő László nb. Budapest 2439 frt 39 kr, Vujevich Zakár ügyvéd Zombor 2368 frt 30 kr, Rácz György nb. Kula 2300 frt 19 kr, Boshán Jakab nb. Budapest 2284 frt 95 kr, Dungserszki Jásó nb. Szenttamás 2276 frt, Lebach János id. nb. Roglatia 2267 frt 62 kr, Dungserszki Milán nb. Szenttamás 2200 frt, Cseh Ervin főispán Erdőd 2124 frt 26 kr, Latinovits Pál nb. Borsód 3054 frt 81 kr, Törk János nb. Borsód 2015 frt 61 kr, Engelmann Adolf nb. Ada 1906 frt, Vojnits Máté szolgabíró Almás 1900 frt, Rosenberg Adolf nagykereskedő Baja 1849 frt 50 kr, Rosenberg Mór nagykereskedő Baja 1849 frt 48 kr, Rohem Károly nb. Zombor 1845 frt 43 kr, Oberländer Pál nb. Új-Verbász 1829 frt 83 kr, Vojnits István dr. orszgy. képviselő Budapest 1795 frt 30 kr, Amann József nb. Apatin 1793 frt 45 kr, Gräber Gyula nb. Szóna 1789 frt 23 kr, Szemő Gyula nb. Zombor 1708 frt 14 kr, Szilágyi Mór ügyvéd Zombor 1704 frt 04 kr, Jankovits Aurel nb. Budapest 1689 frt 21 kr, Lebach Péter nb. Cservenka 1671 frt 89 1/2 kr, Reich Salamon nb. Baja 1658 frt 80 kr, Lebach Konrád nb. Cservenka 1656 frt 03 kr, Günder Ignác nb. Ó-Beese 1645 frt, Vajda Jakab Fülöp nb. Szeged 1592 frt, Löbl Jakab nb. Szivac 1585 frt 12 1/2 kr, Körmeny Gyula nb. Ns-Milities 1575 frt 78 kr, Oblát Lázár nb. Ó-Morovica 1573 frt 28 kr, Kovács József nb. Rigyica 1539 frt 77 kr, Ungár József nb. Ó-Morovica 1519 frt 65 kr, Rudits Gergely nb. Zenta 1503 frt 85 kr, Loschitz Jakab kereskedő Bezdán 1502 frt 46 kr, Szász János nb. Piros 1440 frt, Fernbach Antal ifj. orszgy. képviselő Duboka 1431 frt 62 kr, Dungserszki Szevan nb. Szenttamás 1428 frt, Szalai Károly nb. Parahuty 1400 frt, Gräber Ferenc nb. Szóna 1371 frt 60 kr, Deutch Adolf kereskedő Zenta 1352 frt 57 kr, Ungár Benjámin birtokos Ó-Morovica 1337 frt 81 kr, Szeher Mihály birt. Budapest 1318 frt 73 kr, Ratkovits Ferenc birt. Pécs 1268 frt 45 kr, Mayer János birt. Hódságh 1261 frt 51 1/2 kr, Braun Adám birt. Zenta 1256 frt 67 kr, Pollák Henrik birt. Zenta 1248 frt 29 kr, Kohn Mór birt. N-Palánka 1236 frt 34 kr, Loschitz J. Lipót kereskedő Bezdán 1235 frt 45 kr, Gieszkán Mór birt. Pivnica 1218 frt 91 kr, Raffai Sándor birt. Moholy 1168 frt, Sztratinovits György birt. Kulpin 1166 frt, Vény Márton birt. Apatin 1163 frt 87 kr, Vighardt Ede birt. Kula 1163 frt 29 kr, Heinec Albert birt. Kis-Sztapár 1152 frt 68 kr, Freund Vilmos birt. Budapest 1145 frt 37 kr, Rottfeld Jakab birt. Baja 1130 frt 73 kr, Basch Hermann birt. Csantavér 1126 frt 43 kr, Engelman Zsigmond dr. ügyvéd Ada 1110 frt, Kis Abel birt. Hegyes 1108 frt 66 kr, Szabó Ferenc birt. Csantavér 1108 frt 38 kr, Bellan Mihály birt. Cséb 1097 frt 28 kr, Oblát Mór birt. Ó-Morovica 1096 frt 28 kr, Dimitrievits Mihály birt. Újvidék 1085 frt 71 kr, Paresetich Félix főispán Újvidék 1072 frt 88 kr, Löbl Vilmos birt. Ó-Szivac 1058 frt 72 kr, Kohn Mária kereskedő Zenta 1057 frt 24 kr, Alexievits Mita birt. Szenttamás 1050 frt, Manojlovits Glisa birt. Szenttamás 1044 frt, Ofner Ignác birt. Moholy 1038 frt, Dekker Gyula dr. kir. alügyész Zombor 1036 frt 80 kr, Bachrach Mózes kereskedő Bezdán 1025 frt 17 kr, Zimmermann Henrik birt. Új-Szivac 1020 frt 69 kr, Matkovits Lajos főszolgabíró Zenta 1014 frt, Ungár Lajos birt. Ó-Morovica 1013 frt 88 kr, Habram János plébános Zenta 1007 frt 46 kr, Dombovits Márton birt. Apatin 1000 frt 53 kr, Jankovits Sándor birt. Szenttamás 989 frt 40 kr, Nikoltis Milos birt. Zenta 985 frt 90 kr, Paukovits Ernő birt. Baja 984 frt 34 kr, Gyorgyevits Száva birt. Ó-Beese 983 frt, Müller János ifj. birt. Baja 976 frt 94 kr, Furó Lajos birt. Halas 976 frt 54 kr, Weidinger Salamon kereskedő Baja 974 frt 95 kr, Engelsmann József birt. Ó-Beese 963 frt, Veréb János birt. Csantavér 956 frt 41 kr, Kiss Sándor gyógyszerész Ó-Morovica 948 frt 14 kr, Ertl János ifj. bérlo Bács 945 frt 67 kr, Horvatezky Jácó birt. Ó-Beese 944 frt, Alföldy Gedeon dr. kir. közigyőző Zombor 938 frt 72 kr, Görgey János bérlo Rigyica 938 frt 64 kr, Jovits Tivadar báró birt. Ó-Beese 929 frt, Gál István birt. Szenttamás 909 frt, Dungserszki Bogdán birt. Szenttamás 906 frt, Fuchs György kereskedő Cservenka 904 frt 29 kr, Csiesáki József dr. plébános Almás 904 frt 20 kr, Gerber Nándor szerző Ó-Beese 900 frt, Gayer Henrik birt. Cservenka 889 frt 28 kr, Vojnovits Vása birt. B-Földvár 880 frt, Schlagetter Gyula vm. főügyész Zombor 877 frt 06 kr, Sztójakovits Miklós birt. N-Palánka 876 frt 96 kr, Heinec Nándor birt. Ó-Palánka 870 frt 31 kr, Bognár István birt. Temerin 866 frt, Dungserszki Tósa birt. Szenttamás 853 frt, Katyanszky Mladen birt. Szenttamás 847 frt, Jankovits Péter lelkész Deszpot-Szt-Iván 845 frt, Strausz Salamon birt. Ó-Beese 843 frt, Gavanszki Tósa birt. Szenttamás 841 frt, Császár Ferenc birt. Baja 839 frt 09 kr, Krishaber Simon birt. Hegyes 830 frt 99 kr, Strasser Lajos dr. ügyvéd Kula 830 frt 14 kr, Mudrinszki Gyóka birt. Szenttamás 830 frt, Hettesheimer Károly birt. Új-Szivac 827 frt 13 kr, Dudás Lajos birt. Kula 827 frt, Krämer Henrik birt. Új-Verbász 825 frt 08 kr, Gräber József birt. Szóna 824 frt 17 kr, Dungserszki Daniló birt. Szenttamás 811 frt, Katyanszki Dancsika birt. Szenttamás 807 frt, Pinkovits József tb. algyőző Szabadka 805 frt 05 kr, Kazinci Mihály birt. Zenta 803 frt 03 kr, Löbl Samu kereskedő Cservenka 796 frt 20 kr, Basch Albert kereskedő Csantavér 795 frt 10 kr, Grigorievits Péter gör. kel. lelkész Szent-Iván 789 frt 10 kr, Hipp Miklós ügyvéd N-Palánka 788 frt 87 kr, Oberländer Fülöp birt. Új-Verbász 787 frt 04 kr, Poppovits Vazul birt. Ó-Beese 786 frt 51 kr, Hettesheimer Henrik birt. Új-Szivac 784 frt 94 kr, Debelyácski Izidor birt. Ó-Beese 783 frt, Terék Károly birt. Ó-Beese 778 frt, Varga István birt. Csantavér 774 frt 27 kr, Ertl József bérlo Bács 774 frt 09 kr, Pillischer Mór birt. Ó-Beese 774 frt, Grosz Illés birt. B-Földvár 768 frt, Dobrinczi Sándor birt. Martonos 764 frt, Polyák György birt. Zenta 759 frt 55 kr, Gyorgyovanszki György birt. Zenta 755 frt 86 kr, Gyenes Orbán birt. Zenta 749 frt 36 kr, Abraham Herman birt. Apatin 743 frt 37 kr, Papik Miksa birt. Temerin 742 frt 01 kr, Nagypál Pál birt. Ada 738 frt, Milkó Mór kereskedő Baja 737 frt 40 kr, Fischer Izsák birt. Petrovoszellő 736 frt, Schuller József birt. Új-Szivac 732 frt 91 1/2 kr, Bruck Simon birt. Paesér 732 frt 91 kr, Tóth József ifj. birt. Ó-Kanizsa 730 frt 10 kr, Nagy István birt. Ó-Morovica 729 frt 28 kr, Löbl Samu birt. Ada 728 frt, Bayer Frigyes birt. Új-Verbász 723 frt 64 kr, Tesits Sándor birt. Zenta 720 frt 01 kr, Katyanszki Trifun birt. Szenttamás 719 frt.

(Folyt. köv.)

A suszterinas felfedése.

Két sorban irta az ujság minapába,
Hogy egy suszterinas befult a Dunába.
Egy halász kifogta, asztalos megmérte,
Hat kemény deszkának fektették ölébe.
Koporsója után hintók nem robogtak.
A halottas menet pár anyóka volt csak.
Pár anyóka, meg a majszt'ruram családja,
Három suszterlegény s egy inas pajtása.
Sem apja, sem anyja, a ki megsírassa.
Árva volt, szegény volt: az isten nyugtassa!
Legalább nem érzi többet a lábszíjját,
Verésre nem fekszik, verésre nem virrad.
Pap ki nem kisérte, meg sem is dicsérte,
Mikor a hideg és szűk sírba tették le.
Könynyel nem itatta a földet senki sem,
Csak a majszter lánya sírt, sírt keservesen...
Sió Ferenc.

Refrainem.

Nem tudok újat mondani,
Hiába — nem lehet —
Nincs, mit előttem annyi dal
Már el nem énekelt.
Méltán szememre vehető:
Unalmas a dalom, —
Hisz egy a refrain szüntelen:
— „Szeretlek angyalom!”
Nincs nép, a melynek pásztora
Nem arról énekel;
Nincs költő, kinek versiben
Ne lenne ezrivel; —
Mind elmondták előttem ezt,
Sokszor s régen nagyon,
S bizonynyal sokkal szebben is:
— „Szeretlek angyalom!”
Már gyakran azt föl is tevém,
Hogy egyszer úgy irok,
Oly nagyot, szépet és dicsőt,
Mint más még nem tudott!
— De ha dicsőbbet nem lehet,
Se szebbet mondanom,
Mint azt az egyet, mindig azt:
— „Szeretlek angyalom!”
Pataj Sándor.

Naptár. December.

Havi és heti nap	Katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
16 Pént.	Etelka	Ananiás	4 Borbála
17 Szom.	Lázár	Lázár	5 M. Sabbas
18 Vas.	B 4 Advent	B 4 Grac.	6 D 28 Miklos
19 Hétfő	Nemesius	Nemesius	7 Ambrus
20 Kedd	Amon	Amon	8 Patapius

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Lajtatájdonos és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

NYILTTÉR. Nyilatkozat.

Szerdahelyi Zsigmond ó-kanizsai lakos engem az 1887. évi december hó 3-án Kanizsán tartott kör- és hajtóadászat alkalmával sértő kifejezéssel illetvén, én ezért tőle az ez irányban megbízottjaim Tallian Jenő földbirtokos és Katona Antal ügyvéd urak t-kanizsai lakosok által, lovagias elégtételt kértem.
Mivel azonban a nevezett kihívásom és a lovagias elégtételadás kötelezettsége alól azon — a gyávák által használni szokott — megoklással akart kibújni, hogy a dolog már a nyilvánosság elé került s arról a rendőrségnek is tudomása van; pedig hát ha ez igaz volna — avagy volt is — az csupan Szerdahelyi Zsigmond kvalifikálhatlan eljárásának lehetett egyedül szüleménye; mert hogy a dologról a rendőrség tudomással bírt s hogy az nem tölem, hanem egyedül tőle kerülhetett ki, azt legjobban tudhatja ezen rendőrség és az egész ó-kanizsai közönség maga.
Igy tekintve, miként Szerdahelyi Zsigmond nekem elégtételt nem adott, én őt eljárása és segédeimhez intézett nyilatkozata alapján gyávanak nyilvánítom és kijelentem, miszerint az általa netalan ezen nyilatkozatomra történendő még további nyilatkozatokat egy s mindenkorra a gyonhallgatom.
Ó-Kanizsán, 1887. december 12-én.
Oblát Miksa.

*) Az e rovatban közöltéért nem vállal felelősséget a szerk.

HIRDETÉSEK.

4853. szám.
kig. 1887.

Pályázati hirdetmény.

Madaras községben a községi szülészneői állás üresedésbe jöven, ezen állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Az állás javadalmazása évi 80 frt készpénz fizetés és minden egyes szülési esetenél 40 kr.

Ezen állás **f. évi december hó 28-ik napján** Madaras községében megejtendő választás után fog betölteni. Fölvátnak tehát mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy 50 kros bélyeggel ellátott folyamodványaikat oklevél és esetleg működési bizonyítvánnyal felszerelten hozzám f. é. december hó 24-ik napjáig annál is inkább benyújtsák, mert a később érkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

Bács-Almás, 1887. december hó 9-én.

Deák,
főszolgabíró.

3-2

Karácsonyi játékkiallítás.

Az árulhelyiség a város háza épületében (a szt. Háromság-terem) van és vasárnap december 11-én nyitott meg.

Minden tárgy szabott ára:

6, 10, 14 és 20 krt.

Azonkívül

francia játékszerek

különféle árakon.

8249. sz.
k. ig. 1887.

Szt.-Tamás község előljárássága.

Arverési hirdetmény.

Szt.-Tamás község részéről közhírré tétetik, hogy a tulajdonát képező kir. kisebb haszonvételi jogok (regalék) 1888. évre **f. évi december hó 22-én délelőtt 9 órakor** a községében tartandó nyilvános szóbeli árverés útján azonnali készpénz lefizetése mellett a legtöbbet ígérőnek kiadni fognak.

Kiadatnak pedig az 1888. évi január 1-én kezdetét vevő:

1. Bor- és pálinka-italmérési jog (accise) egy évre 5027 frt kikiáltási ár mellett;
2. Sör-italmérési jog (accise) egy évre 1500 frt kikiáltási ár mellett;
3. Országos vásár helypénzszedési jog, egy évre 850 frt kikiáltási ár mellett;
4. Két hetivásár helypénzszedési jog, egy évre 340 frt kikiáltási ár mellett.

Az árverezők tartoznak az árverés kezdete előtt fél órával a kikiáltási árnak megfelelő 10%-ot vagy készpénzben, vagy pedig kellően lepecsételt s szintén a kikiáltási árnak 10%-ával ellátott készpénz vagy óvadékképes papirokkal ellátott írásbeli zárt ajánlatot, a melyben a megajánlott összeg betűkkel és azon záradékkal kiténtetve legyen, hogy az árverező az árverési feltételeket teljesen ismeri s magát azok alá feltétlenül aláveti, a bíró vagy jegyző kezébe letenni.

Az árverési feltételeket mindenki az árverés idejéig a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában bármikor megtekintheti.

Kelt Szt.-Tamáson 1887. évi november 30-án.

Theodorovits Döme,
jegyző.

2-1

Dungyerszky György,
bíró.

4431. szám.
k. ig. 1887.

Pályázati hirdetmény.

Bajmokon **f. hó 21-én délelőtt 9 órakor** megtartandó általános községi tisztújítás alkalmával **két községi irnoki** és egy **végrehajtói** állomás is be fogván tölteni, felhívtnak mindazok, kik ezen állásra pályázni óhajtanak, miszerint képesítettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket a választás határidejéig alulírott főszolgabírónál nyújtsák be.

Ezen állomásokkal egybekötött évi javadalmazás o. é. 300-300 frt.

Bács-Almás, 1887. december 10-én.

Deák Zsigmond,

főszolgabíró.

2-1

510. szám.
1887.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az újdéki kir. járásbírósnak 1232. számú végzése által Grubanov Jula ó-palánkai lakos végrehajtó javára Jozsity Szevén, Danilov Gávra és Dragisits Jóca ellen, 25 frt 20 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 369 frt 50 kr-ra becsült ló, koesi, kender, sertés, szobabutor és ágyneműből álló ingóságok, nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a 4906/1887. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Német-Palánka községében leendő eszközzésére 1887-ik évi december hó 28-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladtni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Palánkán, 1887. évi december hó 12-én.

Haba István,
kir. bir. végrehajtó.

8658. sz.
tk. 1887.

Arverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az apatini kincstári uradalom végrehajtónak Boskov Bélya végrehajtást szenvedő elleni 14 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék, az apatini kir. járásbírósnak területén lévő, Ó Sztapáron fekvő, az ó sztapári 770. számú tjkben foglalt Boskov Bélya és Neckó nevű álló A. I. 802. hr. 687. ö. i. számú ház és 805 □ öl beltelekre 400 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az újabb árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1888. évi január hó 4-ik napján délelőtti 10 órakor Ó-Sztapár községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladtni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át vagyis 40 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX. törvények 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismorványt át-szolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1887. évi október hó 31-én.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

1139. szám.
1887.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. járásbírósnak 4227/1887. számú végzése által Valentin Dávid bajai lakos javára, Hengen Antal sztanisiesi lakos ellen 142 frt tőke, ennek 1887. évi január hó 1-ső napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 60 frt 97 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 310 frtra becsült széna, 20 métermáza zab, 8 métermáza árpa, és 1 kocsiból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek az 5779/1887. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Sztanisieson alperes lakásán leendő eszközzésére 1887. évi dec. hó 28-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladtni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1887. évi december hó 12-én.

Cservenka Lajos,
kir. bírósági végrehajtó.

Zombor, 1887. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.

508. szám.
1887.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a palánkai kir. járásbírósnak 128/1887. számú végzése által Sztójakovits Miklós ó-palánkai lakos végrehajtó javára Sityarkin Persza ó-palánkai ellen, 53 frt - kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 313 frt - kr-ra becsült ló, szarvasmarha, sertés és kocsiból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a 4955/1887. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Német-Palánka községében leendő eszközzésére 1887-ik évi december hó 28-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladtni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Palánkán, 1887. évi december hó 13-án.

Haba István,
kir. bir. végrehajtó.

505. sz.
1887.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kir. bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi: miszerint a szegedi kir. járásbírósnak 1885. évi 20,684/p. számú végrehajtást elrendelő és a palánkai kir. járásbírósnak 1885. évi 4422/p. számú kiküldő végzése folytán az Azienda biztosító társaság szegedi főügynöksége végrehajtó részére Gruits Szvetozár paragai lakos végrehajtást szenvedő ellen 151 frt 83 kr o. é. tőke s járulékaik iránt kielégítésként bíróság lefoglalt és 377 frtra becsült ingóságokra a palánkai kir. járásbírósnak 1887. évi 4956. számú végzésével 151 frt 83 kr tőke, ennek 1883. évi október hó 1-ső napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj s eddig összesen 53 frt 36 krban megállapított költségek iránt a további kielégítési végrehajtást elrendeltetvén. Ennek folytán az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében Hipp Miklós ügyvéd végrehajtó képviselő szóbeli jelentkezésre a 4481/p. 1887. számú végrehajtási jegyzőkönyv alapján végrehajtó, foglaltatók s felülfoglaltatók javára is, a mennyiben ezek is árverési jogot nyertek volna, tekintettel az idézett t. c. 103. §-ára, az árverésnek Paragán végrehajtást szenvedő lakásán leendő megtartására határnapul 1887. évi november hó 29-ik napjának délelőtti 10 órája kitétik, a mikor a bíróság lefoglalt hintó, szobabutor, képek stb. legtöbbet ígérőnek, az idézett t. c. 108. §-ában megállapított feltételek mellett készpénzért, szükség esetén a becsáron alul is el fognak adtni.

Egyszersmind felhívtnak mindazok, kik az elárvereztetni rendelt ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, hogy elsőbbségi igénybejelentéseiket a felhozott t. c. 111. és 112. §§-ai értelmében az árverés kezdetéig alulírt kiküldött végrehajtónál vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak, különben a később beadott igények a törvényes eljárást akadályozni nem fogják.

Kelt Palánkán, 1887. évi december hó 12-én.

Haba István,
kir. bir. végrehajtó.

504. szám.
1887.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kir. bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, miszerint a zentai kir. járásbírósnak 1885/6. évi 12,264. 505/p. számú végrehajtást elrendelő és a zentai kir. járásbírósnak 1885/6. évi 12,264. 509/p. számú kiküldő végzése folytán Scheinberger Dagobert zentai lakos végrehajtó részére Braun Ferenc és Schlögl Zsuzsanna n-palánkai lakosok végrehajtást szenvedők ellen 2200 frt o. é. tőke s járulékaik iránt kielégítésként bíróság lefoglalt és 1554 frt 50 kr-ra becsült ingóságokra a palánkai kir. járásbírósnak 1887. évi 5020. p. számú végzésével 2200 frt tőke, ennek 1885. évi december hó 1-ső napjától járó 6% kamatai s eddig összesen 164 frt 47 krban megállapított költségek iránt a további kielégítési végrehajtást elrendeltetvén. Ennek folytán az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében hivatalból a 82 és 987/p. 1886. számú végrehajtási jegyzőkönyv alapján végrehajtó, foglaltatók s felülfoglaltatók javára is, a mennyiben ezek is árverési jogot nyertek volna, tekintettel az idézett t. c. 103. §-ára, az árverésnek Német-Palánkán végrehajtást szenvedők lakásán leendő megtartására határnapul 1888. évi január hó 2-ik napjának délelőtti 9 órája kitétik, a mikor a bíróság lefoglalt hordók, borok, szoba-, koreszabutor, tekeasztal, ágynemű és egyéb tárgyak legtöbbet ígérőnek, az idézett t. c. 108. §-ában megállapított feltételek mellett, készpénzért, szükség esetén a becsáron alul is el fognak adtni.

Egyszersmind felhívtnak mindazok, kik az elárvereztetni rendelt ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, hogy elsőbbségi igénybejelentéseiket a felhozott t. c. 111. és 112. §§-ai értelmében az árverés megkezdéséig alulírt kiküldött végrehajtónál vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak, különben a később beadott igények a törvényes eljárást akadályozni nem fogják.

Kelt Palánkán, 1887. évi december hó 13-án.

Haba István,
kir. bir. végrehajtó.